

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/393/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715215491
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7715215491.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Bodnárovej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu Dopravného podniku Bratislava, a.s., Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom Advokátskej kancelárie ECKER-KÁN & partners, Bratislava, Nám. M. Benku 9-C1, proti žalovanému Q. U., naposledy bytom M. XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom G. S., pracovníčkou Okresného súdu Michalovce, o zaplatenie 70,70 EUR s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 7C/383/2015-20 z 20.4.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Stranám n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom č.k. 7C/383/2015-20 z 20.4.2016 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70,70 EUR a to do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet advokáta žalobcu v sume 16,50 EUR do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

2. Uvedeným rozsudkom rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 70,70 € titulom cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom kontrolnému pracovníkovi žalobcu.

3. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p., s tým, že úspešnému žalobcovi priznal trovy konania vo výške 16,50 € (zaplateného súdneho poplatku zo žaloby).

S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Mcd021/2009 dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) vznikol bolo zaplatenie súdneho poplatku vo výške 16,50 €. Náhradu trov konania spojených so zastupovaním advokátom žalobcovi nepriznal, lebo sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Konštatoval, že nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom a v priebehu konania ho rešpektoval, že právo účastníka na zastúpenie advokátom na jednej strane a právo náhradu trov konania s tým spojených na strane druhej, sú práva, ktoré spolu síce úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Uviedol že náklady zastúpenia žalobcu považoval za neúčelné, lebo sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, uplatňovanie týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, čísla vyúčtovaných faktúr a žalovaná suma. Vyplňovanie týchto žalôb považoval za rutinnú činnosť, nevyžadujúcou odborné znalosti. Ide o typovo jednu z najjednoduchších vecí, kde nemal poznatok, aby takáto žaloba bola niekedy zamietnutá. Zdôraznil, že žalobca a právny zástupca sa pojednávajú nezúčastňujú, ak je nariadené pojednávanie a vychádzajú z toho, že súd na základe predložených písomných dokladov rozhodne v prospech žalobcu. K rovnakému záveru, k akému dospel podľa § 142 ods.1 O.s.p., dospel aj za použitia § 150 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané, voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať

alebo znížiť. Neprimeranosťou podľa súdu prvej inštancie nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania, ale vôbec aj vznik trov konania, ktorý vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný. Poukázal na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. Us988/2012, z ktorého časť odôvodnenia citoval. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/443/2014.

4. Proti výroku rozsudku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi súdny poplatok vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 € (za tri úkony právnej pomoci á 16,60 € + DPH + 3 x režijný paušál 8,39 € + DPH) do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 20,26 € (polovicu úkonu á 16,60 € + DPH + 1 x režijný paušál 8,58 + DPH) do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V tejto časti podľa neho rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Nepochyboval o tom, že predmetnú vec je možné považovať za drobný spor, avšak neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Poukazujúc na doterajšiu súdnu prax (rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Co/32/2009, 7Co/64/2009), v zmysle ktorej nemožno priznať, resp. znížiť trovy konania len preto, že ide o drobný spor a len s poukazom na ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Namietal aj nesprávne použitie tohto ustanovenia z dôvodu, že zákon nedefinuje pojem „neprimerané“ a ani súdna prax nevygenerovala rozsah neprimeranosti, avšak tento nedostatok nemožno ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlil akými úvahami sa riadil pri použití označeného ustanovenia O.s.p.. Vyslovil názor, že toto ustanovenie je potrebné vykladať v súlade s dôvodovou správou k zák. č. 384/2008 Z.z. v zmysle ktorej môže súd pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprimerané. V týchto konaniach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Vyčítal súdu, že v odôvodnení rozsudku nedostatočne odôvodnil zníženie trov konania, a to len tým, že trovy konania sú voči pohľadávke neprimerané, pričom sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny. Domnieval sa, že niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v tejto prejednávanej veci nie je. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne výšku istiny a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Uviedol, že súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznať mu ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. Poukázal aj na tú skutočnosť, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou žalobcu, a preto nemožno znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zastúpenia, odoslani výzvy na zaplatenie pred podaním návrhu na začatie konania, príprave návrhu na začatie konania a podanie návrhu na príslušnom súde je náročný a zložitý proces, ktorý si vyžaduje primeranú časovú náročnosť, ktorú je advokát povinný venovať kontrole správnosti a úplnosti podania, ako aj dôkazných prostriedkov predkladaných spolu s návrhom na začatie konania.

5. Opis odvolania žalobcu bol opatrovníčke žalovaného doručený 20.6.2016. Žalovaný a opatrovníčka žalovaného zostali v odvolacom konaní nečinní.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 470 ods. 1,2 veta prvá CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

8. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia odvolací súd, vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie bolo podané 6.6.2016, teda v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, posudzoval splnenie podmienok na podanie odvolania podľa O.s.p., avšak pri rozhodovaní už aplikoval CSP účinný od 1.7.2016.

9. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

11. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorými žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet právneho zástupcu v sume 16,50 € je vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Civilný sporový poriadok v ustanoveniach § 251 CSP a § 255 CSP (§ 142 až § 150 O.s.p.) ustanovuje pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania. Aj v zmysle Civilného sporového poriadku sa uplatňuje zásada účelnosti vynaložených výdavkov, teda nie všetkých nákladov majúcich povahu trov konania. Pojem účelnosti je potrebné chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie je potrebné dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. v hromadných, skutkovo a právne takmer totožných veciach), alebo zrejmä snaha zvýšiť náklady konania protistrane (Nález ÚS ČR sp.zn. I. ÚS 3819/2013 z 25.3.2014).

14. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti Občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie NS SR z 19.3.2014 sp.zn. 6Mcd0/5/2013, sp.zn. 6Mcd0/9/2013, v ktorých bol zaujatý názor, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných veciach), kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Opätovné zastupovanie žalobcu tým istým advokátom nezodpovedá účelu, ktorý procesné právo v tomto inštitúte sleduje, lebo žalobca sa tým snaží získať výhodu, ktoré procesné právo nepredpokladá. Takéto počinanie možno podriaďiť pod kategóriu zneužitia procesného práva. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa usiluje o dosiahnutie bezdôvodného zisku prostredníctvom náhrady trov konania spojením so zastupovaním advokátom, je možno takéto konanie charakterizovať ako šikanózne, lebo je vedené priamym úmyslom spôsobiť žalovanému ujmu v podobe čiastky (sumy), ktorú by musel zaplatiť na náhrade trov konania spojených so zastupovaním advokátom.

15. Vo veci je potrebné uviesť, že týmto rozhodnutím súdy nepodporujú porušovanie práv v bagatelných veciach bez akýchkoľvek citeľnejších následkov. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že právo na spravodlivý proces musí byť zaručené všetkým účastníkom konania. Ani procesnej strane, ktorá je z hľadiska hmotnoprávneho v práve, nemožno tolerovať, ak zneužíva svoje procesné právo na ujmu protistrany.

16. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaný, ktorý nesplnil svoju povinnosť preukázať sa platným cestovným lístkom (dokladom) v hodnote 0,70 €, bol sankcionovaný sumou 70 € (prirážkou k cestovnému).

17. Protiprávne konanie žalovaného spočívajúce v nespnení povinnosti v hodnote 0,70 € bolo teda sankcionované zákonom predvídanou a prepravným poriadkom - tarifou - konkretizovanou sankciou v podobe prirážky k cestovnému, a to vo výške ktorá mnohonásobne prevyšuje sumu, ktorú žalovaný nezaplatil na cestovnom. S ohľadom na generálnu a špeciálnu prevenciu možno i túto čiastku považovať ešte za primeranú.

18. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že náhrada trov konania, o ktorej súd rozhoduje podľa § 251 CSP a § 255 ods. 1 CSP nemá smerovať k ďalšiemu „potrestaniu“ neúspešného účastníka,

ale jedine k tomu, aby strana, ktorá bola úspešná v konaní mala kompenzované náklady, ktoré boli potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva.

19. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania odvolací súd považoval za vecne správne, preto ho, ako už bolo vyššie uvedené, v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, žalovaný, ktorý bol v konaní úspešný, by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto mu nemohli byť priznané.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).